

REL 2011: Lastega leibkondade arv väheneb

2011. aasta rahva ja eluruumide loenduse (REL 2011) andmetel oli Eestis 599 832 leibkonda, teatab Statistikaamet. Võrreldes eelmise, 2000. aasta loendusega on alla 18-aastaste lastega leibkondade osatähtsus vähenenud 33,6%-lt 25,2%-le.

2011. aastal moodustasid kõigist leibkondadest 56,7% ühepereleibkonnad (s.o abielu- või vabaabielupaariga või ka üksikvanemaga leibkonnad), kus elas 75,7% leibkonnaliikmetest. Võrreldes 2000. aastaga on kasvanud vabaabielupaariga leibkondade osatähtsus (10,1%-lt 13,6%-le) ja vähenenud abielupaariga leibkondade osatähtsus (36,8%-lt 30,1%-le). Üksikvanemaga leibkondade osatähtsus on ühepereleibkondade hulgas 1,7 protsendipunkti võrra vähenenud. Oluliselt on kasvanud üheliikmeliste leibkondade arv ja osatähtsus.

Mitmepereleibkondi, kus näiteks elas koos vanavanemate ja noorema põlvkonna pere, oli Eestis vähe (1,6%), samuti oli vähe (1,8%) mitme liikmega mitme pereleibkondi (näiteks leibkondi, kus elas koos kaks õde või venda või ka vanavanem koos lapselastega).

Alla 18-aastasi lapsi oli 2000. aastal igas kolmandas leibkonnas (33,6%), 2011. aastal vaid igas neljandas leibkonnas (25,2%). Alla 18-aastaste lastega leibkondade arv vähenes rohkem kui 44 000 võrra, sealhulgas ühe lapsega leibkondade arv kahanes üle 25 000 võrra ja mitme lapsega leibkondade arv üle 19 000 võrra.

Mida nooremad on lapsed, seda sagedamini nad elavad vabaabielus vanematega (alla 3-aastastest lastest 41,3%, 12–17-aastastest 20,5%). Mida vanemad on lapsed, seda sagedamini elavad nad üksikvanema leibkonnas (alla 3-aastastest 16,8%, 12–17-aastastest 28%). Viimane asjaolu iseloomustab perede lagunemistendentsi – paljud lapsed ei sünni üksikvanema perekonda, vaid jäävad ühe vanemaga elama perekonna lagunemise tagajärjel.

Kuigi püsielanike arv on võrreldes 2000. aastaga vähenenud enam kui 75 000 inimese võrra, on 2011. aastal leibkondade arv 3% kasvanud. See on toonud kaasa leibkonna keskmise suuruse vähenemise 2,33 liikmelt 2,13-le. Üheliikmeliste leibkondade osatähtsus on oluliselt kasvanud (33,5%-lt 39,9%-le), keskmisest suuremate, eelkõige 3- ja 4-liikmeliste leibkondade osatähtsus aga kahanenud (vastavalt 18,8%-lt 15,9%-le ja 13,3%-lt 10,5%-le).

Nimetatud muutuste põhjusi on mitmeid. Esiteks, võrreldes 2000. aasta loendusega on alla 18-aastaste laste arv kogurahvastikus kahanenud 74 000 võrra. Seetõttu on lastega leibkondade arv ja osatähtsus oluliselt vähenenud, kuid just alla 18-aastaste lastega leibkonnad on üldjuhul kõige suurema liikmete arvuga. Teiseks on suurenenud eakate osatähtsus rahvastikus, kes elavad valdavalt kas üksi või kahekesi. Kolmas põhjus on seotud elamistingimuste paranemisega, mille tagajärjel mitut perekonda ühendavad leibkonnad on tihti lagunened ja perekonnad asunud eraldi elama. Seda näitavad nii muutused leibkondade struktuuris kui ka elamispinna suuruses ja eluruumide arvukuses. Neljandaks, üheliikmeliste leibkondade arvu on nimetatud perioodil suurendanud üliõpilaste arvu kasv enam kui 11 000 võrra.

Leibkonnad ja nende liikmed leibkonna tüübi järgi, 2000 ja 2011 (%)

Leibkonna tüüp	Leibkonnad		Leibkonnaliikmed	
	2000	2011	2000	2011
Kõik leibkonnad	100,0	100,0	100,0	100,0
Ühe liikmega leibkond	33,5	39,9	14,4	18,7
Mitme liikmega mitme pereleibkond	3,1	1,8	3,0	1,7
Abielupaar (sh lastega)	36,8	30,1	49,4	41,5
Vabaabielupaar (sh lastega)	10,1	13,6	13,2	19,3
Lastega üksikvanem	14,7	13,0	16,1	14,9
Mitme pereleibkond	1,8	1,6	4,0	3,9

REL 2011 tulemuste avaldamise ajakavaga saab tutvuda www.REL2011.ee.

Eestis üheteistkümnes rahvaloendus toimus 31. detsembrist 2011 kuni 31. märtsini 2012. Varasemad loendused on toimunud 1881., 1897., 1922., 1934., 1941., 1959., 1970., 1979., 1989. ja 2000. aastal. Järgmine rahvaloendus toimub Eestis 2020/2021. aastal.

Täpsem teave:

Ene-Margit Tiit
REL 2011 metoodikajuht
Statistikaamet
Tel +372 551 0900

Detailsemad andmed on avaldatud statistika andmebaasis ([leibkonnad](#) ning [perekonnad](#)).